

Mål C-70/88

Europaparlamentet
mot
Europeiska gemenskapernas råd

”Europaparlamentets behörighet att väcka talan om ogiltigförklaring”

Sammanfattning av domen

1. *Europeiska gemenskaperna – institutionell jämvikt – verkan – respekterande av kompetensfördelningen – domstolsprövning (artikel 164 i EEG-fördraget, artikel 136 i Euratomfördraget)*
2. *Talan om ogiltigförklaring – parlamentets talerätt begränsad till vad som krävs för att hävda dess befogenheter (artikel 173 EEG-fördraget, artikel 146 Euratomfördraget)*
3. *Parlamentet – befogenheter – deltagande i lagstiftningsförfarandet – åsidosättande genom rådets val av rättslig grund för en rättsakt inom sekundärlagstiftningen – upptagande till sakprövning av parlamentets talan om ogiltigförklaring (artiklarna 100a och 173 i EEG-fördraget, artiklarna 31 och 146 i Euratomfördraget)*

1. En institutionell jämvikt har skapats därigenom att det i fördragen införts ett system för kompetensfördelning mellan gemenskapens olika institutioner, vilka var och en fått egna uppgifter inom gemenskapens institutionella struktur och vid genomförandet av de uppgifter som lagts på gemenskapen. För att upp-

rätthålla denna jämvikt krävs det att varje institution vid utövandet av sina befogenheter respekterar de övrigas befogenheter. Det krävs även att varje eventuellt åsidosättande av denna regel kan beivras. Domstolen, som genom fördragen fått i uppdrag att säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av

fördragen, måste kunna säkerställa att den institutionella jämvikten upprätthålls, vilket förutsätter att domstolen på grund av lämpliga rättsmedel kan kontrollera att de olika institutionernas befogenheter respekteras.

2. Även om fördragen inte innehåller någon bestämmelse som ger parlamentet rätt att väcka talan om ogiltigförklaring är det till följd av det grundläggande intresset av att den i fördragen fastslagna institutionella jämvikten upprätthålls och respekteras uteslutet att parlamentet, till skillnad från andra institutioner, kan få sina befogenheter kränkta utan att kunna utnyttja någon av de i fördragen föreskrivna talemöjligheterna, som kan användas på ett säkert och effektivt sätt.

Följaktligen kan en av parlamentet väckt talan om ogiltigförklaring av en rättsakt av rådet eller kommissionen upptas till sakprövning, under förutsättning att talan uteslutande syftar till att skydda parlamentets befogenheter och endast grundas på att dessa

har kränkts. Med detta förbehåll skall för parlamentets talan om ogiltigförklaring gälla de bestämmelser som föreskrivs i fördragen för de övriga institutionernas talan om ogiltigförklaring.

3. Till de befogenheter som parlamentet tilldelats enligt fördragen hör dess deltagande i utarbetandet av normativa rättsakter, särskilt dess deltagande i det i EEG-fördraget föreskrivna samarbetsförfarandet. Eftersom frågan om det i ett visst fall är obligatoriskt att genomföra detta förfarande, som ger parlamentet möjlighet att delta mera ingående och aktivt i lagstiftningsförfarandet än inom ramen för samrådsförfarandet, beror på valet av rättslig grund för den rättsakt som skall antas, skall en av parlamentet väckt talan om ogiltigförklaring av en av rådet antagen rättsakt förklaras kunna upptas till sakprövning, om grunden för talan är att rådet har kränkt parlamentets befogenheter genom att välja en annan rättslig grund än den som föreskrivs i fördragen.